

הקדמת המחבר

איש איש וגורלו, ספר ספר וגלגוליו. הנביא יחזקאל לא נזכר מחוץ לספרו אף לא פעם אחת. ספר יחזקאל כמעט ונגנז על ידי קדמונים, לולא שהצילו חנניה בן חזקיה (ראשית מאה א' לסה"נ). אולם גם האיש גם ספרו לא נעדרו מזיכרוןם של ישראל, ומאז סוף ימיה של הספרות המקראית (בראשית ימי בית-שני) גיכרה השפעתו של ספר יחזקאל, אם בגלוי אם בסמוי. מראות האלוהים שחזה בבבל שבו לבם של מיסטיקנים, חזון העצמות היבשות היווה מאיץ לרעיון תחיית המתים, וחלוקת הארץ לשבטים פרנסה את החולמים על חזרת עם ישראל כולו לארצו. אף המחקר המודרני הרבה להתעניין באיש ובספרו: באיש – דווקא משום מוזרות מעשיו ודמיונו חסר הגבולות; בספר – משום שחברו בו נבואה וחוק, חזונות על-טבעיים ומפרט טכני של בית האלוהים.

אף אנוכי הלכתי שבי אחר יחזקאל הגולה ואחר חיבורו המגוון. מה שהקסים אותי יותר מכול קשור לתפישת עולמו החדשנית: מיוזג של ישן וחדש. יחזקאל מכיר מסורות ישראליות קדומות, אך משתמש ברכיביהן ליצירת עולם חדש השונה בעקרונותיו ובסדריו מהעולם שחרב. זו אף זו. מצד אחד יחזקאל נאבק בהתבוללות הגולים בסביבתם הזרה, אולם מצד שני אין הוא מנותק מהתרבות הבבלית, וזו משוקעת רבות, בלשונו, בדימויו וברעיונותיו. ומעל לכל, נראה כי יחזקאל מציג בפני הגולים העומדים לשוב לארצם אתגר של 'תורה חדשה', על כל המשתמע מכך.

הראשון שהכניסני בסוד הספר היה פרופ' אוריאל סימון, אצלו שמעתי לראשונה בשנת תשכ"ח על תולדות המחקר של הספר ועל הגישה הספרותית, בעיקר למשלים ולקינות. בשנת תשל"ו זכיתי להשתתף בסמינר שהעביר מו"ר פרופ' משה גושן-גוטשטיין ו"ל על ספר יחזקאל ואשר קראו 'אימונים פרשניים בספר יחזקאל', ובו למדתי להכיר את בעיות הנוסח של הספר מזה, ואת תפישותיו התיאולוגיות של הנביא יחזקאל מזה. גם אם עברו שנים רבות מאז, דומני שהרבה מתורתם משוקע בתפישתי את הנביא והספר. ועל כך חב אני להם תודה.

אך לא רק ממונחי המובהקים למדתי להבין ולפרש את דבריו החתומים של יחזקאל, אלא גם מתלמידי, הן אלה שבמחלקה לתנ"ך שבאוניברסיטת בר-אילן, הן אלה שבשני חוגים בשכונת רמת-ח"ן שברמת-גן. שאלותיהם והשגותיהם הכריחוני לא אחת לשוב ולברר את הכתובים, ובדרך זו נתאששו טענותי יותר ויותר. גם להם שלוחה תודה. ברכה שלוחה גם לאלה שסייעוני בלשוניותיהם: פרופ' משה ציפור ביוונית, ד"ר יצחק צפתי באכדית ובשומרית, ובני אלמוג בערבית.

וברכה חמה מיוחדת שלוחה למשפחתי – חנה, כרמל ואלמוג – אשר ליוותה אותי בחום במשך כל שנות כתיבת הפירוש.

חמישה שותפים למלאכת הספר, וכולם יעמדו על הברכה:

ד"ר רפאל פוזנר אשר על הסדר.

דניאל שפיצר אשר על העיצוב.

אראלה אחיטוב, שקראה את הפירוש בקפידה רבה, בדקה, תיקנה והתקינה.

ומעל כולם – פרופ' משה גרינברג ופרופ' שמואל אחיטוב, עורכי 'מקרא לישראל'.

פרופ' גרינברג קרא טיוטות רבות של הפירוש והעיר הערות חשובות ומועילות, ורבות

מהערותיו משוקעות בפירוש. פרופ' אחיטוב ליווה את כתיבת הפירוש מראשיתו, העיר

ותיקן, שאל והשיג, חקר ומצא. כתיבת הפירוש תחת עריכתם הקפדנית של פרופ'

גרינברג ופרופ' אחיטוב הפכה למעין שותפות (כאשר האחריות נופלת כמובן עלי).

לאות הוקרה על מסירותם ועל מאמציהם הרבים לסייע במלאכת הכתיבה אני מקדיש

להם את הספר.

גבעתיים, ניסן תשס"ד

תוכן העניינים

הקדמת העורכים ה
הקדמת המחבר ז
רשימת הקיצורים טז

מבוא

- א. יחזקאל – האיש ואישיותו 3
1. היבטים ביוגרפיים 3
 2. אפיונים אישיים 4
 3. דמות רב־ניגודית של אינטלקטואל 10
- ב. ספר יחזקאל: חיבור ועריכה 12
1. כללי 12
 2. מבנה הספר והתהוותו 14
 3. הרקע ההיסטורי 19
 4. ספר יחזקאל במחקר המודרני 20
- ג. נוסח 29
1. נוסח המסורה 29
 2. נוסח ספר יחזקאל בקטעי המגילות ממערות קומראן 30
 3. קטעי ספר יחזקאל ממצדה 35
 4. תרגום השבעים 35
- ד. זיקות לספרות המקרא 41
1. מסורות על ראשית האנושות ותולדות ישראל 41
 2. יחזקאל ומסורות נבואיות 44
 3. יחזקאל וספר דברים 54
 4. יחזקאל והספרות הכוהנית 56
 5. יחזקאל, הספרות המשנה־תורתית והספרות הכוהנית 62
 6. יחזקאל מ-מח והספרות הכוהנית 64
 7. עניינים שונים 65
- ה. ספר יחזקאל ותרבויות המזרח הקדום 68
1. יחזקאל והתרבות המיסופוטמית 68
 2. יחזקאל והתרבות המצרית 73
 3. יחזקאל והספרות הכנענית 73
- ו. לשונו של ספר יחזקאל 74
1. כתיב 74
 2. תורת הצורות 74
 3. תחביר 76
 4. לשון הספר כלשון מעבר 79
 5. לשון הספר וזיקתה לעברית המקראית הקלסית 81
 6. השפעת הארמית 82
 7. שורשים, מלים, צורות ושמות המצויים רק בספר יחזקאל 83
- ז. סגנונו של הספר 86
1. בין שירה לפרוזה 86
 2. מבנה מצולב (כיאזמוס) 89
 3. חזרות 91
 4. פתיחות 98

5. שאלות ריטוריות 98
6. סדרות של אברים 99
7. אירוניה, סרקזם 100
8. משחקי מלים וצלילים 101
9. האנשה (פרסוניפיקציה) 102
10. המחשה והפשטה 102
11. דימויים 103
12. ריבוי משמעים 104
13. מלים מנחות 104
14. תיאורים הדרגתיים 105
15. פזמון חוזר 105
16. קוטביות 105
17. מונחים וצירופים שכיחים (על פי סדר יורד של שכיחות) 106
- ח. סוגים ספרותיים 107
 1. חזונות תיוריים 107
 2. דגם 'החצאים' 108
- ט. מעיקרי תורתו של יחזקאל 109
 1. תפישת האלוהים בספר יחזקאל 109
 2. תורת הגמול: על מה חרבה ירושלים? 116
 3. התפילה ההיסטוריוסופית 122
 4. הגאולה 125
- י. ביבליוגרפיה נבחרת 133

פירוש

- חטיבה ראשונה: נבואות תוכחה וחורבן (פרקים א-כד) 143
- הקדשת יחזקאל לנביא (פרקים א-ג) 145
- כותרת (א, א"ג) 148
- חזון המרכבה (א, ד-כח*) 151
- תגובת הנביא (א, כח-ב, ב) 164
- השליחות (ב, ג-ג, יא) 166
- נספח א: אדני יהוה 174
- חזרת יחזקאל למקום יישוב ותגובתו (ג, יב"ט) 175
- נספח ב: מעשה מרכבה במסורת היהודית הקדומה 177
- מינויו של יחזקאל לצופה (ג, טז-כא) 183
- הסגרות יחזקאל בביתו ואלמותו (ג, כב"ז) 187
- מעשים סמליים ושבטים (פרקים ד-ה) 191
- מעשה סמלי ראשון: מצור ירושלים (ד, א"ג) 194
- מעשה סמלי שני: שכיבה ממושכת (ד, ד"ח) 196
- מעשה סמלי שלישי: לחם ומים במשורה (ד, ט"א) 199
- מעשה סמלי רביעי: אכילת מאפה מגואל (ד, יב"ז) 201
- מעשה סמלי חמישי: שריפת השיער (ה, א"ד) 204
- הסבר למעשים הסמליים ונבואת פורענות (ה, הי"ז) 206
- השמדת הבמות ועובדיהן (פרק ו), מבוא 213
- השמדת הבמות ועובדיהן (פרק ו) 215
- "בא העת הגיע היום" (פרק ז), מבוא 222

- "בא העת הגיע היום" (פרק ז) 225
 נספח ג: פרק ז בתרגום השבעים 238
 חזון על חורבן ירושלים והרג תושביה (פרקים ח-יא) 241
 פתיחה (ח, א"ד) 244
 יחידה ראשונה: חטאי ירושלים (ח, ה-י, כב) 247
 יחידת־משנה ראשונה: המשפט (ח, ה-י, ז) 247
 א. תועבות (ח, ה"ז) 247
 ב. פסק הדין, גזר הדין, הערעור ודחייתו, וביצוע גזר הדין
 (ח, יח-י, ז) 255
 יחידת־משנה שנייה: תיאור הכרובים ועויבת הכבוד (י, ח"כב) 264
 יחידה שנייה: נחתם הדין (יא, א"כא) 268
 חתימה (יא, כב"כה) 276
 שני מעשים סמליים (יב, א"כ) 278
 על נבואה ונביאים (יב, כא-יד, א) 287
 ויכוח על התגשמות דבר ה' (יב, כא"כח) 287
 על המתנבאים והמתנבאות לשקר (פרק יג) 291
 על נביאי השקר (יג, א"טז) 293
 על נביאות השקר (יג, יז"כג) 301
 על הדורשים את הנביא, והנביא המפותה (יד, א"יא) 305
 ירושלים עיקרון אחר לה (יד, יב"כג) 310
 משלים (פרקים טו-יט) 316
 משל הגפן (פרק טו) 316
 ירושלים הזונה (פרק טז), מבוא 320
 ירושלים הזונה (פרק טז) 322
 משל שני הנשרים והגפן (פרק יז) 346
 המשל (יז, א"י) 348
 הנמשל (יז, יא"כא) 354
 יִסָּף: חידוש המלכות על ידי ה' (יז, כב"כד) 359
 "הנפש החוטאת היא תמות" (פרק יח), מבוא 361
 "הנפש החוטאת היא תמות" (פרק יח) 364
 קינה כפולה על מלכי יהודה (פרק יט) 376
 קינה ראשונה: משל הלבאיא והכפירים (יט, א"ט) 378
 קינה שנייה: משל הגפן (יט, י"ד) 382
 השיבה לארץ - צורך גבוה (פרק כ) 385
 סקירה היסטורית (כ, א"כט) 387
 תוכחת הנביא (כ, ל"מד) 397
 נספח ד: יחזקאל כ, כה"כו בספרות היהודית המסורתית 404
 נבואות ה'חרב' (פרק כא) 407
 משל היער הנשרף ושברו (כא, א"י) 410
 אנחה (כא, יא"יב) 415
 החרב (כא, יג"כב) 417
 מעשה סמלי: מלך בבל עולה על ירושלים (כא, כג"לב) 423
 נבואה על החרב שתכה את עמון (כא, לג"לז) 429
 נספח ה: "והכרתי ממך צדיק ורשע" (כא, ח) 433
 חטאי ירושלים ועונשיה (פרק כב) 435
 נבואה ראשונה: ירושלים עיר הדמים (כב, א"טז) 437
 נבואה שנייה: ירושלים ככור היתוך לסיגים (כב, יז"כב) 444

- נבואה שלישית: חטאם של ראשי העם והצדקת החורבן (כב, כג-לא) 447
 האחיות הנואפות (פרק כג), מבוא 452
 האחיות הנואפות (פרק כג) 454
 משל הסיר (כד, א-יד) 473
 איסור להתאבל על האסון (כד, טו-כד) 481
 לקראת הפסקת האלם (כד, כה-כו) 486
 נספח ו: מנהגי אבלות בספרות המקרא, בספרות הבת-רמקראית ובספרות
 המזרח הקדום 488

כרך שני

- חטיבה שנייה: נבואות על הגויים (פרקים כה-לב) 491
- נבואות על הגויים (פרקים כה-לב) 493
 נבואה ראשונה על עמון (כה, א-ה) 498
 נבואה שנייה על עמון (כה, ו-ז) 500
 נבואה על מואב ושעיר (כה, ח-יא) 502
 נבואה על אדום (כה, יב-יד) 504
 נבואה על הפלשתים (כה, טו-יז) 506
 ארבע נבואות על צור (כו, א-כח, ט) 508
 נבואה ראשונה על צור (פרק כו) 511
 נבואה שנייה על צור (פרק כו), מבוא 522
 נבואה שנייה על צור (פרק כו) 525
 הנבואות השלישית והרביעית על צור: גאוות מלכה (פרק כח) 543
 נבואה שלישית על צור: גאוותו האלילית של נגיד צור (כח, א-י) 544
 נבואה רביעית על צור: מלך צור – הכרוב שגורש מגן עדן
 (כח, יא-יט), מבוא 549
 נבואה רביעית על צור: מלך צור – הכרוב שגורש מגן עדן
 (כח, יא-יט) 552
 נספח ז: הנבואה הרביעית על צור בראי התרגומים הקדומים
 והפרשנות 558
 נבואה על צידון וחתומת הנבואות הקצרות על הגויים (כח, כ-כו) 562
 שבע נבואות על מצרים (פרקים כט-לב) 566
 נבואה ראשונה על מצרים (כט, א-טז) 567
 נבואה שנייה על מצרים (כט, יז-כא) 576
 נבואה שלישית על מצרים: יום ה' על מצרים ותומכיה (ל, א-יט) 579
 נספח ח: יום ה' ביחזקאל בהשוואה לספרי נבואה אחרים 589
 נבואה רביעית על מצרים: המפלה הצבאית (ל, כ-כו) 591
 נבואה חמישית על מצרים (פרק לא) 595
 נבואה שישית על מצרים: קינה על מות התנים (לב, א-טז) 604
 נספח ט: יחזקאל והמיתוס על חור (הורוס) מבחדת 613
 נבואה שביעית על מצרים: הורדת פרעה לשאול (לב, יז-לב) 614
- חטיבה שלישית: נבואות נחמה וגאולה (פרקים לג-מח) 625
- קובץ ראשון: גאולה ונחמה (פרקים לג-לט) 627
 על הנביא וקהלו (פרק לג) 628
 מינויו המחודש של יחזקאל לצופה (לג, א-כ) 631

- הפסקת אלמותו של יחזקאל (לג, כא-כב) 639
 בין שארית יהודה לגולי בבל (לג, כג-לג) 641
 אין תקומה לשארית שבארץ (לג, כג-כט) 642
 מעמדו של יחזקאל בקהל (לג, ל-לג) 647
 נספח י': השוואה בין פרק לג (פס' א-כ) לפרקים ג; יח 650
 משל הרועים: "והושעתי לצאני" (פרק לד) 652
 משפט הרועים והצלת הצאן (לד, א-טז) 655
 ה' שופט בין שה לשה (לד, יז-כב) 663
 כריתת ברית בין ה' לישראל (לד, כג-לא) 666
 נספח יא': השוואה בין פרק לד לכתובים אחרים 673
 פורענות להרי אדום ונחמה להרי ישראל (לה, א-לו, טז) 677
 נבואה על חורבן הר שעיר (פרק לה) 679
 גאולת הרי ישראל (לו, א-טז), מבוא 687
 גאולת הרי ישראל (לו, א-טז) 689
 היציאה מהגולה ופריחת הארץ "למען שמי" (לו, טז-לו), מבוא 696
 היציאה מהגולה ופריחת הארץ "למען שמי" (לו, טז-לו) 699
 הבטחה לריבוי תושביה של ישראל (לו, לז-לח) 708
 חזון העצמות היבשות ופשרו (לז, א-יד), מבוא 710
 חזון העצמות היבשות ופשרו (לז, א-יד) 713
 נספח יב': לאפיייה של הנבואה ולמשמעותה בספרות קומראן ובפרשנות
 המסורתית 720
 אחדות ישראל (לז, טז-כח), מבוא 723
 אחדות ישראל (לז, טז-כח) 725
 נספח יג': סיכום המוטיבים בנבואות הנחמה בספר יחזקאל 731
 גוג מארץ המגוג (פרקים לח-לט) 733
 גוג ועוזריו - תוכניתו של ה' (לח, א-יג) 737
 התגובה הנזעמת של ה' נוכח עליית גוג (לח, יד-כג) 744
 השמדת גוג על חילו ונשקו הרב (לט, א-טז) 750
 גוג כזבח וישועת ישראל (לט, יז-כ) 757
 חתימה (לט, כא-כט) 759
 נספח יד': גוג במסורות הבתר-מקראיות 764
 קובץ שני: המקדש, העיר והארץ (פרקים מ-מח) 770
 פרשה ראשונה: המקדש (מ, א-מג, יב) 776
 פתיחה (מ, א-ד) 776
 תוכנית המקדש (מ, ה-מב, כ) 779
 החומה והשער החיצון המזרחי (מ, ה-טז) 779
 החצר החיצונה (מ, יז-יט) 786
 השער הצפוני והשער הדרומי (מ, כ-כו) 788
 שערי החצר הפנימית (מ, כז-לז) 791
 התפקידים הפולחניים של השער הפנימי הצפוני (מ, לח-מו) 794
 החצר הפנימית (מ, מז) 798
 תוכנית בית המקדש (מ, מח-מא, כז) 799
 הלשכות שבין החצר החיצונה לחצר הפנימית (מב, א-יד) 812
 היקף הרה"בית וחומת המקדש (מב, טז-כ) 821
 שיבת הכבוד לבית המקדש (מג, א-ט) 824
 חתימה: מטרת התיאור המפורט (מג, י"ב) 829

- מזבח העולה (מג, יג"כז), מבוא 832
 מזבח העולה (מג, יג"כז) 835
 פרשה שנייה: המשך תיאור המקדש והלכות הקשורות בו
 (מד, א-מו, כד) 844
 בין חזון המקדש לסדרי הפולחן (פרק מד) 844
 בחצרות המקדש (מד, א"כז), מבוא 848
 בחצרות המקדש (מד, א"כז) 850
 התרומות (מד, כח-מה, יז) 866
 התרומות לכוהנים (מד, כח-לא) 867
 חוקת הנשיא (מה, א-מו, יח) 870
 התרומות לה' והאחוזות לעיר ולנשיא (מה, א"ח), מבוא 870
 התרומות לה' והאחוזות לעיר ולנשיא (מה, א"ח) 873
 חובות הנשיא בתחום החברתי (מה, ט"ב) 877
 תרומות העם לנשיא עבור המקדש (מה, יג"יז) 881
 תפקיד הנשיא בטקסי חיטוי המקדש ובחגים (מה, יח"כה), מבוא 885
 תפקיד הנשיא בטקסי חיטוי המקדש ובחגים (מה, יח"כה) 888
 תפקידי הנשיא ומעמדו בשבתות, בראשי חודשים ובכל יום ויום
 (מו, א"טו), מבוא 891
 תפקידי הנשיא ומעמדו בשבתות, בראשי חודשים ובכל יום ויום
 (מו, א"טו) 893
 נספח טו: בין יחזקאל לתורה אצל חז"ל ובפרשנות המסורתית
 הקדומה 898
 אחוזות הנשיא (מו, טז"יח) 900
 בתי המבשלים (מו, יט"כד) 902
 מעיין המקדש המפריח את ים המלח (מו, אי"ב) 905
 פרשה שלישית: הארץ והעיר (מו, יג-מה, לה) 912
 נחלות שנים-עשר השבטים (מו, יג"כ) 913
 הגר נוטל חלק בחלוקת הארץ (מו, כא-כג) 918
 חלוקת הארץ לשבטים, התרומה והעיר (פרק מח), מבוא 920
 חלוקת הארץ לשבטים, התרומה והעיר (פרק מח) 922

מפתחות 935

- מפתח לכתובים מחוץ לספר יחזקאל שנודונו בספר 937
 מפתח למקורות חוץ-מקראיים 959
 מפתח נוסח ותרגומים 960
 מפתח העניינים 961
 מפתח למונחים אדריכליים / הנדסיים 965

רשימת האיורים

"דמות אדם להנה... וארבע כנפים לאחת להם... וכף רגליהם ככף רגל עגל...
 וידי אדם מתחת כנפיהם" (א, ה"ח). כרובים בעלי ארבע כנפיים. חותם-גליל

אחמני 147

על-פי O. Keel, *Jahwe-Visionen und Siegelkunst*, Stuttgart 1977, p. 214, Abb. 166

"וארבעה פנים לאחת" (א, ו). פסלון ברונזה של האל מרדוך בעל ארבעה פרצופים.
 נרבתם (אישלי) שעל נהר דיאלה במסופוטמיה. 1700 לפסה"נ בקירוב 156

על-פי O. Keel, *Jahwe-Visionen und Siegelkunst*, Stuttgart 1977, p. 245, Abb. 187

"... פני אדם ופני אריה..." (א, י). תבליט ניאורחתי מכרכמיש (700–950 לפסה"נ

בקירוב) 157

O. Keel, *Jahwe-Visionen und Siegelkunst*, Stuttgart 1977, p. 225, Abb. 177

מרכבת האל. חותם גליל מסופוטימי (2300 לפסה"נ בקירוב) המתאר את אל הסער ניצב על כרוב מכונף. ראשו ראש אריה (?), רגליו הקדמיות רגלי חיה, והאחוריות

כרעי עוף טורף. הכרוב רתום למרכבה שבתוכה ניצב רֶכָב 159

O. Keel, *Jahwe-Visionen und Siegelkunst*, Stuttgart 1977, p. 184, Abb. 122

כף קטורת מאבן. עין גב (התקופה הישראלית) 251

על-פי 'מילגרום, "קטרת", אנצ' מקר' ז, עמ' 116–115. ציירה פנינה ארד

"כְּמוֹצֵאֵי גוֹלָה" (יב, ד). גולים יוצאים מלכיש. תבליט מארמון סנחריב מלך אשׁוּר

בנינוה (700 לפסה"נ בקירוב) 282

.D. Ussishkin, *The Conquest of Lachish by Sennacherib*, Tel Aviv 1982, pp. 84, 86

ברשותם האדיבה של פרופ' ד' אוסישקין והמכון לארכיאולוגיה של אוניברסיטת תל אביב.

ציירה יהודית דקל

"ספינת צור". שחזור של ספינה פיניקית מהמחצית השנייה של מאה ח' לפסה"נ.

דגם משוחזר (המוזיאון הימי בחיפה) 523

לפי תבליט בארמון סרגון ב' (705–722/1) בדור־שֶׁרְכָן (חורסאבאר). על-פי צ' הרמן, עמים

ימים אניות, תל־אביב 1962, לוח אחרי עמ' 200. ציירה פנינה ארד

תוכנית שער החצר החיצונה במקדש יחזקאל 782

על-פי מ' הרן, "מקדש, בתי מקדש בישראל", אנצ' מקר' ה, עמ' 344. ציירה פנינה ארד

מקדש יחזקאל. תוכנית כללית 803

על-פי מ' הרן, אצל ג' ברין (עורך), יחזקאל (עולם התנ"ך), רמת־גן 1984, עמ' 213. ציירה

פנינה ארד

האילים והפתח (מא, א"ב) 804

ציירה פנינה ארד

תוכנית המקדש בעין דארא שבסוריה. 1300–740 לפסה"נ בקירוב 806

עיבוד על-פי תוכנית של ד"ר ג' להמן (אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באר-שבע) וברשותו

האדיבה. ציירה פנינה ארד

מקדש יחזקאל וחצרותיו. תוכנית מפורטת 818

על-פי מ' הרן, "מקדש, בתי מקדש בישראל", אנצ' מקר' ה, עמ' 348–347. ציירה פנינה ארד

מקדש יחזקאל וחצרותיו. תוכנית הכוללת את פירוט מידותיו 819

על-פי מ' הרן, "מקדש, בתי מקדש בישראל", אנצ' מקר' ה, עמ' 348–347. ציירה פנינה ארד

מזבח יחזקאל 838

ציירה פנינה ארד

מזבח אבני גזית מתל שבע (מאה ח' לפסה"נ) כפי ששוחזר מהאבנים המקוריות

(שטח פניו 1.60 × 1.60 מ') 841

על-פי ז' הרצוג, "באר שבע", האנציקלופדיה החדשה לחפירות ארכיאולוגיות בארץ-

ישראל 1, ראשון לציון 1992, עמ' 140. ציירה פנינה ארד

"התרומה" 928

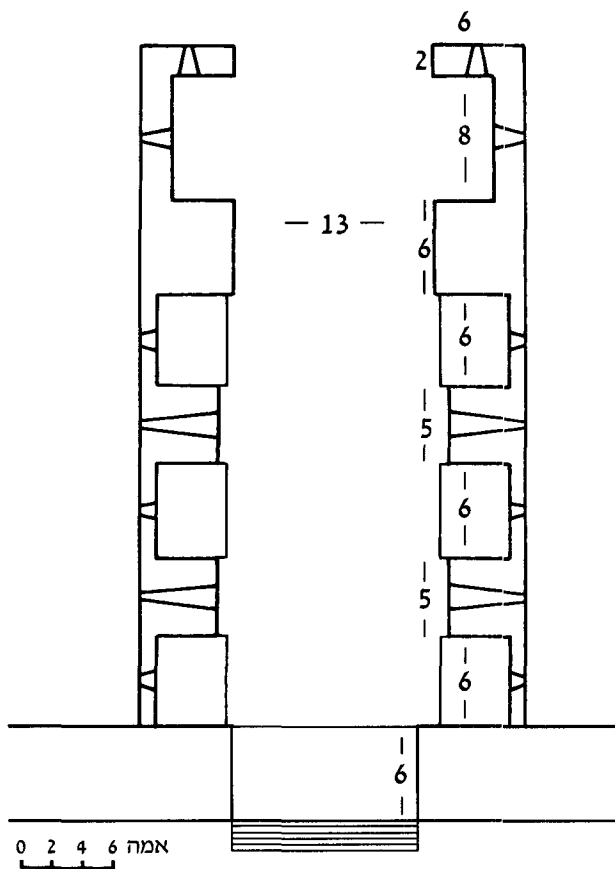
על-פי מ' הרן, אצל ג' ברין (עורך). יחזקאל (עולם התנ"ך), רמת־גן 1984, עמ' 229. ציירה

פנינה ארד

העיר ושעריה 933

על-פי מ' הרן, אצל ג' ברין (עורך). יחזקאל (עולם התנ"ך), 1984, עמ' 213. ציירה פנינה

ארד

תוכנית שער החצר החיצונה במקדש יחזקאל

רוחב	אמות	אורך
שני קירות, הרוחב המרבי של כל אחד	6 אמות	סף השער, בהמשך החומה;
יחד	12	שלושה תאים, אורך הצלע
המרחק מקיר לקיר (מ, יא)	13	של כל אחד 6 אמות; יחד
סך הכל	25 אמות	שני רווחים בין התאים,
		כל אחד 5 אמות;
		יחד
	10	סף השער מאצל האולם (מ, ז)
	6	רוחב האולם
	8	איל האולם = רוחב הקיר לצד החצר
	2	סך הכל
	50 אמה	